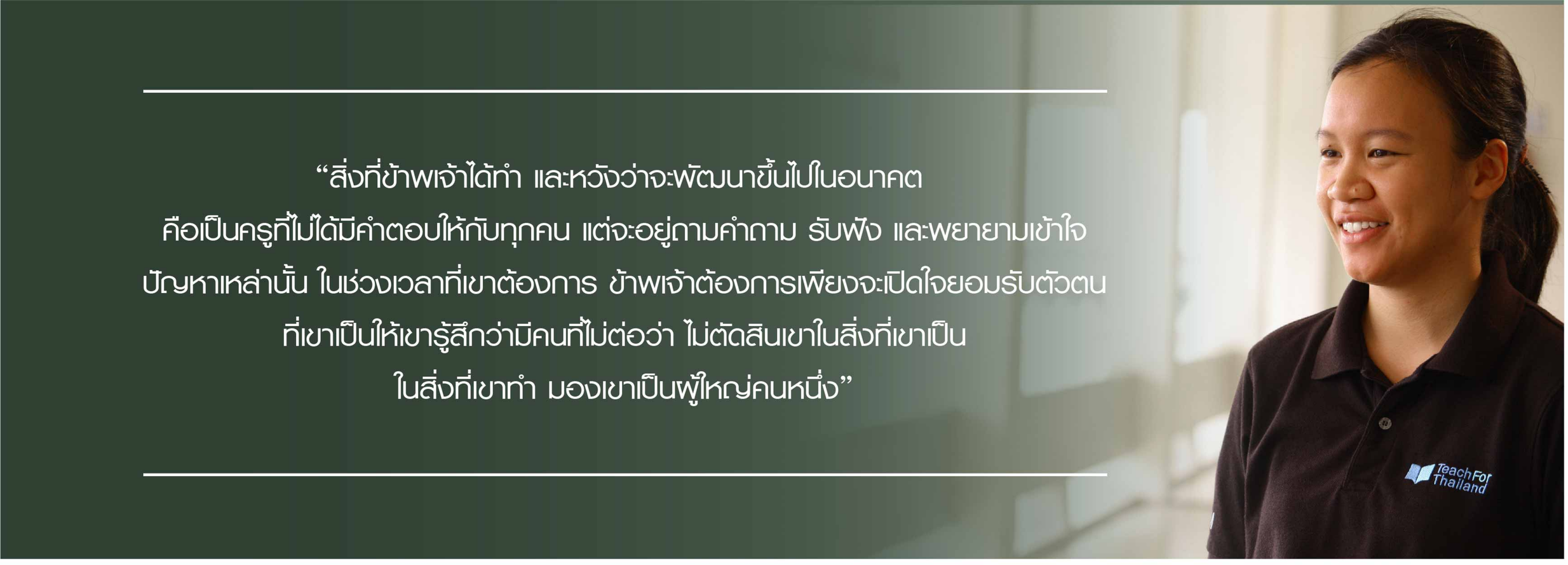

"สิ่งที่ข้าพเจ้าได้ทำ และหวังว่าจะพัฒนาขึ้นไปในอนาคต
คือเป็นครูที่ไม่ได้มีคำตอบให้กับทุกคน แต่จะอยู่ถามคำถาม รับฟัง และพยายามเข้าใจ
ปัญหาเหล่านั้น ในช่วงเวลาที่เขาต้องการ ข้าพเจ้าต้องการเพียงจะเปิดใจยอมรับตัวตน
ที่เขาเป็นให้เขารู้สึกว่ามีคนที่ไม่ต่อว่า ไม่ตัดสินเขาในสิ่งที่เขาเป็น
ในสิ่งที่เขาทำ มองเขาเป็นผู้ใหญ่คนหนึ่ง"

หนึ่งปีที่ผ่านมาเป็นช่วงเวลาที่มีความหมายและมีคุณค่ามากสำหรับการเติบโตในฐานะครูของข้าพเจ้ามีหลายช่วงเวลาที่น่าจดจำ และสามารถสร้างแรงสั่นสะเทือนมาที่หัวใจของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามาทำงานในฐานะของครูผู้ที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงในชีวิตเด็กนักเรียนในทุก ๆ วันของการทำงาน มักมีเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตัวเองที่ทำให้ข้าพเจ้าต้องตั้งคำถามกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว และที่เกิดขึ้นกับตัวของนักเรียนเอง ช่วงเวลาสำคัญเหล่านั้น ข้าพเจ้าไม่แน่ชัดว่าเป็นเวลาใดบ้าง เหมือนหยดน้ำทีละหยดเล็กน้อยเมื่อสะสมเป็นช่วงเวลาหนึ่งก็หลอมรวมเป็นเหมือนสระน้ำสายน้ำแห่งคำถามและความหวัง

นักเรียนทุกคนมีเรื่องราวที่เขาต้องเผชิญ มีอะไรหลายต่อหลายอย่างในชีวิตของเขาที่ไม่เคยเกิดขึ้นกับชีวิตเรา ที่เราเองก็ไม่สามารถจะจินตนาการได้ว่า ถ้าหากเราต้องเจอกับเหตุการณ์เช่นเดียวกันในช่วงอายุเท่านี้ เราจะทำอย่างไร จะรับมือกับมันอย่างไร แรงบันดาลใจของข้าพเจ้าไม่ได้เกิดขึ้นมาจากเรื่องราวสวยหรู คำพูดสวยงาม ชื่นชม ยินดี ยกย่อง หรือการได้สัมผัสสิ่งดี ๆ จากนักเรียนเท่านั้น แต่มันเกิดจากน้ำตาของความเจ็บปวด ที่เขายอมให้มันไหลออกมาต่อหน้าเรา พูดกับเรา บอกความกลัวของเขา เจ็บปวดอย่างเปิดเผยกับเรา มันไม่ใช่แค่เพียงในด้านการศึกษาที่เป็นปัญหา แต่มันคือชีวิตจริงที่เด็กนักเรียนต้องรับมือ ในหนึ่งปีที่ผ่านมาข้าพเจ้าพบเห็นความเป็นจริงของสังคมเรา เรื่องราวที่เกิดขึ้นกับนักเรียนวัยไม่เกิน 15 ปี เช่น นักเรียนคิดอยากฆ่าตัวตายซ้ำ ๆ นักเรียนทำร้ายตัวเอง กรีดข้อมือ นักเรียนหนีออกจากบ้านไปอยู่กับแฟน ไม่มาเรียนหนังสือ ทะเลาะกับครอบครัว พ่อแม่แยกทาง สูญเสียคนรัก มีปัญหาทะเลาะวิวาท ปัญหาการจัดการอารมณ์ ปัญหาการเงิน ปัญหาเรื่องท้องในวัยเรียน และความรุนแรง เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบกระเทือนจิตใจของวัยรุ่นตอนต้นเหล่านี้เกิดขึ้นจริงในโรงเรียนที่ข้าพเจ้าสอนและไม่ต่างกันในโรงเรียนของเพื่อน ๆ ในโครงการ

สำหรับวัยรุ่น การปรับเปลี่ยนทางเคมีของร่างกายลำพังก็รับมือยากมากอยู่แล้ว พวกเขายังต้องค้นหาตัวเอง ต้องเรียนรู้ชีวิตและสังคมรอบข้างด้วยคำถามของข้าพเจ้าคือ แล้วสภาพแวดล้อมที่นักเรียนต้องเผชิญกำลังหล่อหลอมเขาไปในทิศทางใด เด็กที่กำลังเติบโตที่กำลังพัฒนาระบบคุณธรรม การคิดการตัดสินใจ กำลังเริ่มที่จะโตเป็นผู้ใหญ่เขาต้องผ่านเบ้าหลอมคือสังคมที่โรงเรียนและที่บ้าน เราในฐานะครู เรากำลังผลิตอะไร เขาจะโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่แบบไหน เป็นแบบที่สังคมเราในตอนนี้เป็นกันส่วนใหญ่ หรือต้องดีกว่านี้ ครูมีส่วนสำคัญอย่างมากสำหรับอนาคตของชาติ สิ่งเหล่านี้คือไฟที่ทำให้ข้าพเจ้าอยู่และถามตัวเองซ้ำ ๆ อยู่เสมอถึงสิ่งที่กำลังทำ เด็กเหล่านี้คืออนาคตของชาติ ของสังคม ไม่ว่าเขาจะยินยอมหรือไม่ เขาจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของสังคมของเราในอนาคต เรากำลังผลิตคนกลุ่มไหน กลุ่มคนที่คิดแก้ปัญหาหรือกลุ่มคนที่จะกลายเป็นปัญหา

สำหรับรูปแบบสังคมของเราที่เน้นระบบอาวุโสมากจนหลายครั้งเราตีตราความเป็นเด็กของวัยรุ่นว่ายังไม่มีวุฒิภาวะมากพอ ยังต้องเชื่อฟัง ต้องได้รับการสั่งสอน จนบางครั้งเราลืมที่จะเปิดใจฟังพวกเขา ลืมเปิดโอกาสให้เขาคิด ใช้ความคิดของเขาว่าสิ่งใดถูกหรือผิด ทุกคนมีปัญหาที่ต่างกัน มีต้นเหตุ มีเรื่องราวในใจที่แตกต่างกันไป ครูไม่ได้รู้ทุกอย่าง คำตอบของครูไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทุกอย่าง ตัวนักเรียนเองต้องเรียนรู้ ต้องทำความเข้าใจ และเลือกทางเดิน ให้สอดคล้องกับคุณค่ากับด้านต่าง ๆ ในชีวิตตัวเอง สิ่งที่ข้าพเจ้าได้ทำ และหวังว่าจะพัฒนาขึ้นไปในอนาคต คือเป็นครูที่ไม่ได้มีคำตอบให้กับทุกคนแต่อยู่ ถามคำถาม รับฟัง และพยายามเข้าใจปัญหาเหล่านั้นในช่วงเวลาที่เขาต้องการ ข้าพเจ้าต้องการเพียงจะเปิดใจยอมรับตัวตนที่เขาเป็น ให้เขารู้สึกว่ามีคนที่ไม่ต่อว่า ไม่ตัดสินเขา ในสิ่งที่เขาเป็น ในสิ่งที่เขาทำ มองเขาเป็นผู้ใหญ่คนหนึ่ง จนกระทั่งวันหนึ่งมีนักเรียนเข้ามาพูดว่า "ครูเป็นครูที่เข้าใจนักเรียนที่สุดเท่าที่หนูเคยเจอมา" ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสิ่งที่ข้าพเจ้าอยากจะทำก็ได้สำเร็จแล้วส่วนหนึ่ง ถึงจะอยู่ในระดับที่เล็กน้อยที่สุดข้าพเจ้าก็ยินดี

ไฟแห่งความหวังจำเป็นต้องส่องสว่างเมื่อเราพบว่ามีบางอย่างที่ผิดปกติ มีบางอย่างที่ต้องได้รับการแก้ไข ราวกับว่าในขณะที่รอบข้างของเรามืดมนและมองไม่เห็นหนทาง... เราจำเป็นต้องจุดไฟนั้นขึ้นมาเพื่อที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลง ช่วงเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมาไม่เพียงแต่เป็นเรื่องราวประทับใจ ไม่ใช่เพียงการแจกจ่าย ปลูกฝัง สร้างแรงบันดาลใจออกไป แต่มันคือการเรียนรู้และเติบโตภายในหัวใจของข้าพเจ้าเอง กลับกลายเป็นตัวข้าพเจ้าเอง ที่เต็มไปด้วยแรงบันดาลใจที่อยากจะเปลี่ยนชีวิตตัวเองและเปลี่ยนชีวิตคนอื่น แม้ว่ามันจะเป็นเพียงจุดเล็กน้อย ในหนึ่งชีวิตของใครซักคนก็ตาม

ธมลวรรณ หวานฉ่ำ (ครูแข)
วิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดสังฆราชา

Teach For Thailand